

επιχειρούν

Οι 6 άξονες ενίσχυσης του νέου ΕΣΠΑ

Πυρήνες ανάπτυξης ο τουρισμός, ο πολιτισμός, η μεταποίηση, η αλιεία και ο αγροτικός τομέας

Της **Ιωάννας Φεντούρη**
jofentouri@gmail.com

Σε έξι άξονες ενίσχυσης «πατά» το νέο ΕΣΠΑ. Η προετοιμασία της νέας προγραμματικής περιόδου (2014-2020) βρίσκεται σε προχωρημένη φάση και η «Εργασία Τώρα» σάς παρουσιάζει την ακτινογραφία του. Στους βασικούς άξονες της αναπτυξιακής στρατηγικής εντάσσονται η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας, με πυρήνα τον τουρισμό, τον πολιτιστικό, τον μεταποιητικό, τον αγροτικό, αλλά και τον αλιευτικό τομέα. Κεντρικοί, επίσης, άξονες είναι η ανάπτυξη και η αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού, η προστασία του περιβάλλοντος, η βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης, καθώς και η αειφόρος χωρική ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα, οι κύριοι άξονες της αναπτυξιακής στρατηγικής:

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων

Στόχος είναι η αναβάθμιση του παραγωγικού ιστού της χώρας μέσα από προϊόντα και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Επίσης, επιδιώκεται η καλύτερη συγκοινωνία επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, εργαζομένων, επιστημονικής-ερευνητικής κοινότητας, αρμόδιων κρατικών φορέων, ενώσεων καταναλωτών, περιβαλλοντικών οργανώσεων κ.λπ., η διαμόρφωση και αποτελεσματική υλοποίηση περιφερειακών στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση.

Σημειώνεται ότι ο αγροτικός τομέας κατέχει σημαντικό μερίδιο στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα, ιδίως σε σύγκριση με τις περισσότερες από τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Παράλληλα, ανερχόμενος είναι και ο ρόλος της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην ελληνική οικονομία, ενώ σημαντικό είναι και ο τουριστικός τομέας, καθώς αντιπροσωπεύει το 20% του ΑΕΠ της χώρας. Ο πολιτισμός από την πλευρά του μπορεί να αποτελέσει ζωτικό παράγοντα για τη μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, ενώ ο μετασχηματισμός της μεταποιητικής παραγωγικής βάσης της οικονομίας της χώρας προς νέα ή διαφοροποιημένα διεθνώς ανταγωνιστικά

ΠΟΡΟΙ ΝΕΟΥ «ΕΣΠΑ» 2014-2020 Κοινωνική συνδρομή 20,4 δισ.€	
Λιγότερο ανεπτυγμένες	6,31 δισ. €
Μετάβασης	2,10 δισ. €
Περισσότερο ανεπτυγμένες	2,50 δισ. €
Τομείο Συνοχής	3,41 δισ. €
Πρωτοβουλία σπασκώληση των νέων	0,17 δισ. €
Εκτιμώμενοι πρόσθετοι πόροι από «Ρήτρα Αναθεώρησης» το 2016	2,00 δισ. €
Λοιπά	3,91 δισ. €
Γενικό σύνολο	20,40 δισ. €

προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, αποτελεί τον κύριο στόχο στον τομέα αυτό.

2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση

Πρόκειται για ένα στόχο που μπορεί να υλοποιηθεί μέσα από δράσεις με πυρήνα την εκπαίδευση, όπου προωθούνται τρεις στρατηγικοί στόχοι: » Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και του ανοιχτού χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

» Βελτίωση της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων και σύνδεση εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

» Αντιμετώπιση και μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης.

Επιπλέον, προωθούνται η απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, η κοινωνική πρόνοια και η καταπολέμηση της φτώχειας, η βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγειονομικής περιθαλψής και κοινωνικής αλληλεγγύης, η εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων.

3. Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον

Για την Αναβάθμιση της Ποιότητας Ζωής με σεβασμό στο Περιβάλλον προωθούνται παρεμβάσεις που στοχεύουν στην αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων και στην προώθηση της ανακύκλωσης, καθώς και της αντιμετώπισής τους ως πόρου μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της αξιοποίησης, στην ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου, καθώς και στην προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας. Ενδεικτικοί τομείς παρέμβασης, για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων, η προώθηση της πρόληψης, της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης, η παρακολούθηση και βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, η μείωση του θορύβου, η καταγραφή και παρακολούθηση της ηλεκτρομαγνητικής ρύπανσης κ.ά.

» Βελτίωση της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων και σύνδεση εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

» Αντιμετώπιση και μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης.

4. Ανάπτυξη – Εκσυγχρονισμός – Συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη

Ο κεντρικός αναπτυξιακός στόχος του τομέα μεταφορών για τη νέα προγραμματική περίοδο παραμένει η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και η ανάδειξη της Ελλάδας σε κύρια βαλκανική πύλη και κόμβο μεταφορών της Ανατολικής Μεσογείου, επαρκώς συνδεδεμένης με τα άλλα κράτη-μέλη και κυρίως τον κεντρικό αναπτυξιακό πυρήνα (πεντάγωνο) της Ε.Ε.

Η ενέργεια μαζί με τις μεταφορές αποτελούν το νευρικό σύστημα κάθε οικονομίας. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, ο τομέας της ενέργειας τα επόμενα χρόνια προβλέπεται να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής.

Επίσης, προτείνεται η ανάπτυξη ευφυών συστημάτων για τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, να βελτιωθούν και να εμπορευματοποιηθούν οι ενεργειακές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι (διάσπαρτοι) τοπικοί ενεργειακοί πόροι.

5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Προτεραιότητα θα δοθεί στη βελτίω-

ση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα σε όλα τα επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό και τοπικό).

Πιο συγκεκριμένα, προβλέπονται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη βελτίωση της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, του διευθυντικού συστήματος, καθώς και την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο κατάλληλο επίπεδο, υπολογίζοντας ότι μέσω της διάδρασης των θεσμών και των δομών εξουσίας λαμβάνονται αποφάσεις για την κατανομή των πόρων που επηρεάζουν την κοινωνία και την οικονομία.

Προβλέπεται, επίσης, η διασφάλιση της αποτελεσματικής διασύνδεσης μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων καθώς και ανάμεσα σε αυτές και την κεντρική διοίκηση, με παράλληλη μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων για την εύρυθμη λειτουργία τους.

6. Αειφόρος χωρική ανάπτυξη
Αφορά την προώθηση της αειφόρου και ολοκληρωμένης ανάπτυξης στις περιφέρειες, στις πόλεις, στις αγροτικές περιοχές και τις περιοχές με γεωγραφικά μειονεκτήματα.

Η τοπική ανάπτυξη, η αειφόρος αστική ανάπτυξη, η ενισχυμένη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, η ισόρροπη σχέση του αστικού με τον περιβάλλοντα αγροτικό χώρο, η ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές με μόνιμα γεωγραφικά μειονεκτήματα (ηψισιά, ορεινές περιοχές) και η ενδυνάμωση των συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, συνιστούν τις βασικές επιλογές της χωρικής ανάπτυξης. Οι μητροπολιτικές περιοχές, οι περιοχές αποβιομηχανίας αλλά και οι περιοχές που δοκιμάζονται περισσότερο από την οικονομική κρίση με τα συνακόλουθα φαινόμενα της αστικής φτώχειας και των υψηλών ποσοστών ανεργίας, η περιβαλλοντική υποβάθμιση και ο κοινωνικός αποκλεισμός, περιλαμβάνονται επίσης στις περιοχές όπου θα εφαρμοσθούν οι δράσεις χωρικής ανάπτυξης.

